

༄། །སྒྲ་རྫོགས་ཐུགས་གསུམ་འདུས་པའི་ཟབ་དོན་རྒྱན་འདྲིལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཐོང་བ་རང་གོལ་ལས་རིམ་པ་གཉིས་པ་
 རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་གཅེར་མཐོང་གི་བྲིད་བཞུགས་སོ།།

༡། །འིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་གཅེར་མཐོང་གི་བྲིད་ལ་སྡོན་འགྲོེ། དངོས་གཞིེ། རྗེས་སོེ། དང་པོ་སྡོན་འགྲོེ་ནིེ། གནས་དབེན་པར་སྤྱི་ནང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལིང་གིས་བཏང་སྟེ། བདེ་བའི་སྟན་ལ་ལུས་བསྐྱང་ེ། ལྷུང་རོ་
བསལེ། ལྷུ་མ་དང་དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་གདབེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཉེན་རྟེན་དཀའེ། བན་འདོགས་ཆེེ། འཛིག་པར་སྤྱེེ། བམ་འཆི་བའི་ཆེ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟང་ེ། ལས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཁོར་བ་གར་སྐྱེས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་
བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པསེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་དུ་ག་པོས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནིེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལྷུ་མ་དང་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་ཞི་བོ་ཙ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་
མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་མོས་ལེ། བ་མོེ། ལྷུ་མ་ཡི་དམ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེེ། ཞི་བོ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟེ། སྐྱབས་གནས་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ལེ། བྱང་ལྷུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིེ།

༭༧ །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་དོན་རྟུ་ བྲམ་མི་ཁྲོ་བསྐྱབས་ནས་ནི་ སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པས་ གཞན་དོན་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ དེ་ནས་བྲམ་མི་
 རྣམ་འགྲོལ་ལ་གནད་རྟུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ དེ་ལ་དང་པོ་གསལ་གནད་པ་ནི་ རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སེང་བྲི་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་གནད་གྱི་སྟོང་རྟུ་ ཅུ་བའི་བྲམ་མི་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་འཆང་སྐྱུ་
 མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་གྱིས་དོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ལྷགས་ཀར་བསྐྱོལ་ཏེ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ་ ཡུམ་བདེ་བའི་དབང་ལྷག་མ་དམར་མོ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་
 བསྐྱམས་པ་འབྲིལ་བ་ ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་སྐྱེག་ཅིང་འཇུམ་ལ་ཆགས་པའི་ཉམས་ཅན་ དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པ་དང་མེ་ཏོག་དམར་པོའི་སྤང་བས་བརྐྱན་པ་

ཞབས་དོ་རྗེ་དང་པདྨའི་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་གིས་སྣང་སྟོང་འོད་ལྷ་འབྲུགས་པའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པའི་ཡིད་ཚེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིག་ཏེན་དབང་ལྷུག་པདྨའི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྲས་བཅས་མཉམས་སྦྲུང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷ་
ཁམས་ལྷ་ཡུམ་ལྷ་ཚོགས་བརྒྱད་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ལྷུལ་བརྒྱད་སེམས་མ་བརྒྱད་སྐྱེལ་གནས་དུག་དང་ཡན་ལག་ཐུབ་དུག་སྒོ་སྒྲིང་དུས་གསུམ་གྱི་ཏོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་བདེ་
གཤེགས་སེམས་དཔའ་བྲག་འབྲུང་བློ་བོ་རབ་འབྲུམས་སོགས་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་དོ་བོ་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་དེ་ནས་ཚོགས་བསག་པའི་སྐྱད་དུ་ལྷུག་འཚལ་ཞིང་
ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ་ནི་རྟོ་སྐྱེལ་མོ་བློ་ཚོགས་ལེ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་ལྷུག་འཚལ་ལོ་ཀྱན་བཟང་མཚོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོས་མཚོད་སྐྱིག་ལྷུང་གཞོང་འགྲོད་དུག་པོས་བཤགས་དག་ཚོགས་ཀྱན་ལ་ཡི་
རང་དོ་སྐྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཚེས་འཁོར་བསྐོར་བཞིན་བཞུགས་པར་གསོལ་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐོར་མཚུལ་འབྲུལ་བ་ནི་ཨོ་ཨུའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བདག་ལུས་ལོངས་སྐྱོད་དུས་
གསུམ་དག་ཚོགས་བཅས་སྐྱོད་བཅུད་བཀོད་པ་ལྷུན་གྲུབ་འདོད་ཡོན་རྒྱན་སྐྱོད་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་དོ་རྗེའི་མཚུལ་ཚེས་དབྱིངས་དགྱེལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མའི་སྐྱིན་ནམ་མཁའ་བྲུབ་པར་ཡིད་གྱིས་

ྔ

གསལ་

༄༅། །མདོན་སྐྱེལ་ཏེ། །སྐྱེག་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བ་སྐྱེལ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་འབུལ། །ཕྱགས་རྗེས་འགོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་ནས་ཀྱང་། །ཕྱན་མོང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། །ཨོྫ་གུ་རུ་སམ་ཏ་ཕྱ་ག་ཏ་མརྟེལ་
སྐྱེལ་རྩོམ་ཏེ། །སྐྱེག་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་སྐྱེགས་བཟླ་བ་ནི། །བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་ལུག་མཐུས། །ཚོ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས། །བསགས་པའི་སྐྱེག་ལྟར་ཉེས་བྱས་རྣམས། །མགོན་པོའི་སྐྱེན་སྐྱེལ་གཞོང་
འགོད་ཀྱི། །གདུང་བ་དྲག་པོས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྐྱེན་ཚད་བསྐྱེལ་པར་དམ་བཅའ་ན། །ཕྱགས་རྗེ་ཚེན་པོས་དགོངས་མཛོད་ལ། །བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་བརྒྱབ་གསོལ། །ཞེས་གདུང་བ་དྲག་པོས་བཤགས་པས། །གྲ་
མ་བརྒྱ་རྩོམ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོའི་ཕྱགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་དཀར་པོ་ལས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་སྐྱེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས། །ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེའི་ནང་གང་། །སྐྱོར་མཚམས་ནས་ཐོན། །རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་
ལྷགས། །ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། །སྐྱེག་སྐྱེལ་ཉེས་ལྟར་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བསམས་ལ། །ཨོྫ་གུ་རུ་བརྒྱ་ས་དུ་ས་མ་ཡ། །མ་རུ་བྱ་ལ་ཡ། །གུ་རུ་བརྒྱ་ས་དུ་དེ་ལོ་པ་ཏེ། །དེ་རྩོམ་གྱ་མ། །སུ་ཏོ་ཏོ་
མེ་གྱ་མ། །སུ་ཏོ་ཏོ་མེ་གྱ་མ། །ཨ་རུ་རྩོ་མེ་གྱ་མ། །སམ་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱ་ཡལྟ། །སམ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ། །ཅི་ཏོ་བྱེ་ཡ། །གུ་རུ་རྩྭ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ། །གྱ་ག་སྐྱན་སམ་ཏ་ཕྱ་ག་ཏ་གུ་རུ་བརྒྱ་སྐྱེད་ཡ་སྐྱ་མེ་སུ་རྩྭ། །གུ་རུ་བརྒྱ་གྱ་

མཁྱེན་བརྩེའི་བཀའ་བཤམས།

མ་མ་དུ་ས་མ་ཡ་ས་དུ་ཨུལ། ཞེས་སྐྱ་མའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འབུམ་སྤྱུག་སོགས་བརྒྱུ། མཐར་བཤགས་བསྐོམ་དྲག་ཏུ་བྱུ། ལྷན་པར་བྱིན་རྒྱབས་བཙན་ཐབས་སུ་འབེབས་པའི་སྤྲོད་དུ་མོས་གྲུས་གདུང་བྱུགས་དྲག་པོས། སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྩོ་རྩེ་འཆང་། སྐྱུབས་གནས་ཀྱུན་འདུས་གྲུ་རུ་བརྒྱ་ལ། སྤྲིང་ནས་མོས་གདུང་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། དབང་སྐྱུར་བྱིན་རྒྱོབས་མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྐྱེལ། ཅེས་ཅི་རུས་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ། ཨོལ་ཨུལ་རྩེ་བརྩོ་གྲུ་རུ་བརྒྱ་སྤྲི་རྩེ་རྩེ། ཞེས་འབུམ་སྤྱུག་མང་དུ་བརྒྱུ། ཐུན་མཐར་དབང་སྤྲོད་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེས། བདག་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱུར་དུ་གསོལ། སྐྱིབ་བཞི་དག་ཅིང་ལམ་བཞི་འབྱོངས། སྐྱུ་བཞི་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱུ་མའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འབྲོས། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་བུམ་གསང་གེས་རབ་ཡེ་གེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། མཐར་སྐྱུ་མ་ཉིད་འོད་དུ་ལྷུ། རང་ལ་ཐིམ། ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས། དབང་བཞི་པ་ཐོབ། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་གེས་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ་སེམས་མ་བཙོས་པའི་རང་དུ་བཞག་གོ། གཉིས་པ་དངོས་གཞིལ། ལྷན་ལས། སེམས་བྱུང་རྩོག་མ་རབ་ཞིནས། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ། དབྱེར་མེད་གཉུག་མར་མཉམ་འཇོག་པ། དེས་དོན་སྤྲིང་པོའི་གདམས་པའོ། ཞེས་པས་སེམས་བྱུང་གི་རྩོག་

11

ལྟ། །མ་གདུལ་བེ། སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བེ། དབྱེར་མེད་གཉུག་མར་འཛོག་པའོ། དང་པོ་ནི། མྱོན་འགོའི་ཉམས་སྤོང་ཚད་ལྡན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། གནས་དབེན་པར་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་གི་
 འབྲེལ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཅད་གྱིས་བཅད། ལིང་གིས་བོར། ལྟོས་མེད་དུ་འཛོག། རྟོགས་པ་ཁུད་པར་ཅན་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱབ་པའི་ས་རྗེ་འཇུགས་པའི་དམ་བཅའ་བཏན་པོས། བདེ་བའི་སྟན་ལ་ལུས་གནད་
 བསྐང་། དུན་པ་མངོན་དུ་བཞག། སྐྱབས་འགོ་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་བྱང་། བླ་མ་རང་ལ་བསྐྱེམས་ནས་ཐུགས་ཡིད་བསྐྱེས་པའི་ངང་ཚད་པ་ངལ་བསོ་བ་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་
 རྟོག་པ་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོད་གྱིས་སྟོད། དབང་པོ་རབ་ལ་དེ་ལོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དབང་པོ་འབྲིང་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་མ་རུས་ན། བསྐྱེད་བཟུངས་ལ་
 སེམས་འཛིན་པར་བྱ་སྟེ། མྱོན་འགོ་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་རྒྱུད་སྐྱབས་ནས། དངོས་གཞི་གསལ་འདེབས་པའི་ཚིག་བཤད་ནི། འདོན་སྐོམ་བུང་དུ་འཇུག་པས། རྟོ། སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་གཉུག་མའི་ངང་། འགག་མེད་རྟོ་ཡི་སྐྱ་གདངས་གྱིས།
 སྐྱང་སྤིད་དངོས་འཛིན་དབྱིངས་སུ་ཡལ། དེ་ལས་སྟོད་གྱི་འཛོག་ཉེན་ཀུན། པརྟ་བུ་བའི་ཞིང་གི་གཞིར། རོ་རྗེ་སྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། རིན་ཚེན་གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་དབུས། པད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་

ལྟ།

ྱ

། རྩུང་ཟུང་བཟླས་མཐར་ ལྷ་མ་ཨོ་རྒྱན་རྩོ་རྩེ་འཆང་། དགེས་པ་ཆེན་པོས་རང་ལ་ཐིམ་། བྱིན་བརྒྱབས་ཕྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་། ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་མཉམ་པར་བཞག་།
 དེ་ནས་ཡི་དམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་། ཕྱགས་ཀར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་དབུས་། རྩེ་ཡིག་དམར་གསལ་སྐྱགས་གྱིས་བསྐྱོར་། འོད་ཟེར་མཚོད་པའི་ཚུལ་ཏུ་འཕྲོས་། རབ་འབྲུམས་བདེ་གཤེགས་དགེས་པ་བསྐྱེད་། རྒྱ་
 གསུང་ཕྱགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱིག་། ལྷ་སྐྱགས་ཕྱག་མཚན་རྣམ་པ་རུ་། ཆར་ལྷར་བབས་ཏེ་བདག་ལ་ཐིམ་། སྐྱིབ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་། ཨོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩེ་རྩེ་། ཞེས་བཟླ་། ལས་སྐྱོར་ནི་། ལྷར་ཡང་བདག་
 ཉིད་ལུས་དགྱིལ་གྱི་། ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་མཁའ་ཁྱབ་འཕྲོས་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོད་ནས་སྐྱགས་། འཕགས་པའི་རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་སུ་གྱུར་། ཨོ་ཨྲེ་རྩེ་རྩེ་ཨོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩེ་རྩེ་ལ་གྲ་ཡེ་ན་མ་སྐྱ་རྩེ་། བོ་རྩེ་
 ཅི་ཏུ་མ་རྩེ་སྐྱ་ཁ་རྩེ་ན་རྩེ་ཏུ་ཨྲེ་། ཨོ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་། མ་མ་སམ་ས་རྩེ་ལྷ་པོ་གྱི་ག་གྲུ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་། ཞེས་བའང་ཅི་རིགས་བཟླའོ་། དེ་ལྷ་བུའི་བསྐྱེད་བཟླས་རྩུང་ཟུང་སྐོན་ཏུ་འགྲོ་བས་། དངོས་གཞི་ལུས་གནད་
 བསྐྱེད་། རྩུང་རོ་བསལ་ལ་ནད་ཏུ་བར་རྩུང་ཅམ་བསྐྱེན་། ཡིད་གྱིས་ལྷ་སྐྱའི་གསལ་ཆ་འདོན་། གསལ་སྐྱང་ཐོན་པ་དང་། རང་སེམས་དང་ལྷ་སྐྱ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་། དེའི་ངང་ལ་

མཁྱའི་བཟུང་བཀའ་བཤམ་

རྣམ་ཏེ་ག་གང་སྐྱེས་ཐོལ་སྐྱེས་ཐང་གྱིས་བཅད་ལ་སེམས་གཟུང་། དེས་ཐུགས་ཀའི་སྐྱགས་སྐྱེད་གསལ་བཏབ་ལ་དེ་དང་སེམས་བསྐྱེས་ཏེ་འཛོག་། མཐར་ཐུགས་སྐྱོག་རྣེ་ཡིག་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུང་སེམས་བསྐྱེས་ཏེ་
མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ཐུན་འཛོག་པ་ནོ། སྐྱོད་བཅུད་སྐྱེད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་། རྣེ་ཡིག་ལ་ཐིམ་འོད་གསལ་ངང་། སྐྱར་ཡང་མ་བཅོས་རྩ་བའི་རྣེ་། མཁའ་ལས་འཇའ་ཚོན་
བཞིན་དུ་ཤར་། དག་བ་འདི་ཡིས་བདག་གཞན་ཀུན་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོད་སྐྱུགས་ནས་། སྤིད་ན་འགའ་ཡང་མི་གནས་པར་། ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་སྐྱུར་ཐོབ་ཤོག་། ཅེས་བུའོ། དེ་ལྟར་ཐུན་རྒྱུང་ལ་གངས་མང་
བའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་རྣེ་སྐྱེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསལ་སྐྱང་གི་ངང་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྣོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཤིན་སྐྱངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཐ་མ་དེས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་མ་རུས་ན་། མཚན་མའི་རྟེན་ལ་སེམས་
འཛིན་པར་བྱ་རྟེ། རང་གི་མདུན་ཉེ་རིང་འཚོམས་པར་། སྐྱེ་དང་ཡིག་འབྲུ་ཤིང་བུ་རྟེ་ལུ་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བརྟན་པར་བཞག་། སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་། སྐྱ་མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་
མེད་དུ་འདྲེས་པའི་ངང་ལ་རྩུང་ཟད་ངལ་བསོ། དེ་ནས་ལུས་གནད་བསྐྱང་། རྒྱུང་རོ་བསལ་། མིག་ཟིམ་བུས་དམིགས་པའི་རྟེན་ལ་བལྟ་ཤེས་པ་ཅོམ་བུས་ཏེ་རྒྱུང་སྐྱེར་འཛིན་དང་བཅས་ཡིད་མིག་རྒྱུང་གསུམ་

11

ལྟ

། དང་དམིགས་ཉེན་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ལ་འཛོག་ཅེ་འི་ངང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཐོལ་གྱིས་ཤར་ཅིག་གིས་རིག་ཅེད་གྱིས་བཅད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཁོ་ན་ལམ་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ་ དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་མངོན་པར་མི་སྐྱོ་བའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ ངོ་བོ་རྩོལ་བ་དང་། བྱད་པར་འདུན་པ་དང་། རྒྱུད་དད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཤིན་སྐྱབས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོར་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཅེ་ལྟར་པར་བྱིང་རྟོད་གྱི་གཉེན་པོ་བྱིང་ན་ལྟ་སྐྱབས་མཐོ་སར་གཏོད་ཅེ་རྒྱུད་དྲག་ཏུ་བསལ་ཅེ་ཤེས་པ་ཏུར་སྐྱུང་། སྐྱོད་ལམ་བསེལ་བར་བྱ་ཅེ་རྟོད་ན་ལྟ་སྐྱབས་སྐྱད་ཅེ་རྒྱུད་དལ་བུར་འགོ་འོང་བྱ་ཅེ་ལུས་སེམས་ཁོང་སྐྱོད་ཅེ་སྐྱོད་ལམ་དོ་བར་བྱ་ཅེ་བྱིང་རྟོད་གྱི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་ལྷགས་དྲག་ཏུ་བསྟེན་ཅེ་འདུ་བྱེད་རྩོལ་སེམས་ཆེ་བས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་གྱིས་རྒྱས་གདབ་ཅེ་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་གཉེན་པོ་རྩོལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་འཛོག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་།

དམིགས་པ་གཞན་དུ་སློབ་འཕྲོ་ན་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱུན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། དེའི་ངང་དུ་དྲན་གཤམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་གནས་པ་བརྟན་པོ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་འཕྲོ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་ལ་སློབ་སྐྱོང་སེམས་འདུལ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། དབང་མེད་དུ་བྱིང་ཚོད་སྐྱེས་ན་ཐབས་དུ་མས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་
དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་ཙམ་གྱིས་ངང་གིས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་གོམས་པས་ཇི་ཙམ་འདོད་གྱི་བར་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྣོག་པ་ཞི་བའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་
འཛོག་པ་རྣམས་རིམ་མམ་ཐོད་བརྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་ནས་། ལུས་སེམས་ལ་གིན་ཏུ་སྐྱུངས་པའི་བདེ་བས་བྱུང་། དེའི་ངང་དུ་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱིན་། གང་འདོད་དུ་བཀོལ་བཏུབ་། ཇི་ཙམ་འདོད་གྱི་
བར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཏུ་ས་། སེམས་བྱིན་པས་རྒྱུང་ངང་གིས་བྱིན་ཏེ་བྱོད་དང་། བདེ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩོལ་མེད་དུ་འཆར་། རྒྱན་དང་མངོན་གཤམ་སོགས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་
གཉིས་པ་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་། དབང་པོ་རབ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མོས་གྲུས་ཁོ་ན་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པས་བྱིན་རྒྱབས་འཕོ་བའི་སློབས་གྱིས་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་། མོས་གྲུས་གྱི་ལུང་

ླ

དུན་

༡། །ལངས་ཤེས་པ་སྒྲུངས་སྟུ་ཕེབ་སེམས་གྱི་དྲུངས་སྟིགས་ཕྱེད་དུས་གསུམ་གྱི་སྟོས་པས་མ་བཅིངས་གཟུང་བས་མ་གོས་འཛིན་པས་མ་བསྐྱད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་སྟོ་འདས་ཡིད་དཔྱོད་དང་བྲལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལའོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་གྲོང་ལས་མི་འདའ་བའི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་དབང་པོ་འབྱིང་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཚོགས་བསལ་སྦྱིབ་སྦྱོང་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་པར་སྦྱ་མ་ལ་མོས་གདུང་དུག་པོས་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྦྱང་བ་སེམས་སེམས་སྦྱོང་པ་སྦྱོང་བ་རིག་པ་རིག་པ་སྟོ་འདས་སྟོས་བྲལ་དུ་ངོ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་གར་བའི་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྦྱང་བ་མི་ལམ་དང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ་གཉིས་པ་ནི་སེམས་དེའང་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་གནས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྟུ་མེད་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྦྱང་བ་ཆེན་པོར་རྫོགས་ཅིང་འཕྲོད་པའོ་གསུམ་པ་ནི་སྦྱོང་བ་དེའང་བེམ་པོའི་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཉམས་སྦྱོང་བའོ་བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་

མཁྱེན་བརྗེའི་བཀའ་བབས།

བ་དེའང་གཞོན་ཅུའི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་མི་བརྟུབ་པེ། བདེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པེ། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པེ། རྟོང་མི་རྟོང་ལ་སོགས་སྒྲོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་རང་རིག་འོད་གསལ་
གྱི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་གདིང་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། དབང་པོ་ཐ་མ་བག་ཆགས་གྱི་རྟོག་པ་རགས་པས་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་བདག་མེད་གཉིས་གྱི་ངེས་པས་བཙུག་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སྤང་པོ་ལ་
དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་སྟེ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ལེ། དེ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུ་བ་དགོས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་གྱུ་བ་ན་སྤང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལེ། དུ་མར་གྱུ་བ་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་སྦྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྟག་པར་མི་རུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་
འཇིག་པའི་སྦྱིར་དང་། གཅིག་སྤུར་མི་རུང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་དུ་མར་སྤང་བའི་སྦྱིར་དང་། རང་དབང་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟེ་སྤང་པོ་སོགས་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འདོད་ཞིང་འཇིག་པའི་སྦྱིར་
དེས་ན་སྤང་པོ་སྐྱེ་མ་སྟེ་སྤུར་ཚོགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་མ་རིག་པས་མངོན་པར་ཞེན་པས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བཏགས་པའི་འབྲུལ་པ་ལས་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་མེད་པར་ངེས་ཤེས་རྟེན་

11

ལྷོ།

།པར་བྱའོ། ཚོས་ནི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་གོ། དེ་ཉིད་བདེན་པར་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ནི། དེམ་
 པོའི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་པར་བསིལ་ན་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་ལ། དེའང་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཆ་མེད་དུ་ཐིམ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་བཅད། ཤེས་པ་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནི་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟར་བའི་སྤང་ཅིག་མ་དེའང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གང་དུའང་མི་དམིགས།
 དབང་པོ་དང་ཡུལ་གང་ལའང་མི་གནས། ཚུན་གི་ཟླ་གཟུགས་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགགས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 གཟུགས་བརྟན་ཅུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་གྱི་ཁུངས་སྤོང་། གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱིས་མ་བསྐྱད། འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 མ་བཅིངས། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚོས་སྐྱོ་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་ངོ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་གཉེན་མར་

འཛོག་པ་ནི། རབ་གྱིས་དྲན་པས་ཟེན་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རིག་པའི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྟོག་ཚོགས་ལན་མེད་གཞོན་མེད་རང་གོལ་གཞུག་མའི་
 རང་དུ་མཉམ་ཁད་དེ་གནས་པར་འགྱུར། འབྲིང་གིས་གནས་པ་ཤས་ཆེན་གསལ་བའི་རང་བསྐྱེད། གསལ་བ་ཤས་ཆེན་གནས་པས་གཞི་བཟུང་སྟེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཞུག་མའི་རང་བསྐྱེད་པས་རྣམ་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞིན་ཤར་གོལ་རྗེས་མེད་གྱི་རང་དུ་གནས་ལུགས་གྱི་རང་ས་བཟུང་། ཐ་མས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཉིད་གཞུག་མར་གཏན་ལ་དབབ། རོ་བོ་མཐོང་བ་ན་དེའི་
 རང་དུ་རྗེ་གཙུག་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲར་འདྲིས་གྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་ལྟར་རང་སར་གོལ་ནས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་འདི་
 ལ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་བཞིའི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་རྗེ་གསལ་བའི་ཚུལ་རྒྱད་ལས། ལྷན་སྟོང་བྱང་འཇུག་བུམ་དབང་ལམ། ལྷན་སེམས་རྗེ་གཙུག་གསང་དབང་ལམ། ཚོས་ཉིད་དོན་མཐོང་ཤེར་དབང་ལམ།
 དབྱེར་མེད་རང་གནས་བཞི་པའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཟབ་མོ་ནང་གི་བསྐྱེད་རིམ་སྣང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་རྗེ་གཙུག་ཏུ་སེམས་ཟེན་པས་བུམ་དབང་གི་ལམ་རྗེ་གསལ། སེམས་གནས་

”

ལྟེན་

།པས་རྒྱུད་ཟིན་ཏེ་དེས་དྲོད་དང་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་རྩ་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོངས་པས་གསང་དབང་གི་ལམ་རྫོགས། སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཤེས་
 རབ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་མཚོན་པར་བྱས་པས་གསུམ་པའི་ལམ་རྫོགས། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གཉུག་མའི་རང་བསྐྱུངས་པས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ངོ་ཤེས། རྩལ་རྫོགས། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་དབང་བཞི་པའི་ལམ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་རྗེས་གྱི་བྲིད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་དགོ་བ་བསྐྱོ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་གདབ། ཐུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དགོ་བ་རྩད་ནས་
 སྤང་། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལས་བྱིས་མནན། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་སྦྱོད་བཅུ་དང་། ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ཏེན་གསུམ་
 བཞེངས་དང་སློག་འདོན་ཟམ་པ་འཇུགས། མཚོད་སྐྱེན་བྱས་དང་བསྐྱོར་བ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་པ་ང་ཡི་སྣས། ལུས་དེ་བོར་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཚོས་སྦྱོད་བཅུ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིའི་ཏེན་གསུམ་བཞེངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་རིས་སུ་བྱི་

བའམ་ འབྱུང་དུ་བཏོད་པ་ ལུགས་སྲུ་སྲུག་པ་ གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་འདྲི་བ་ མཚོན་རྟེན་བཞེངས་པའམ་སྐུ་གདབ་པ་སོགས་བྱ་ བའ་ལྟ་རྟ་ན་སྣང་གྲགས་རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུང་
སྲུགས་ཀྱི་དོ་རྗེར་ལམ་དུ་བྱེད་ གསང་བ་ལྟ་རྟ་སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ གཟུགས་སྣང་སྟོང་ སྐྱུ་གྲགས་སྟོང་ ཡིད་རིག་སྟོང་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་རང་གར་
དུ་འབྱུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ་ སྟོག་འདོན་པ་ནི་ བྱི་ལྟ་རྟ་ན་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་ཀྱི་སྟོག་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྐྱབས་བྱ་ བའ་ལྟ་རྟ་ན་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱི་བོར་འཕགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བསྐྱེད་ལ་བདུད་རྩི་ལྷུན་བབ་པས་དུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་ལས་ཐར་པར་བསམ་ ཚེ་གཟུངས་བཟུང་ ཚེ་རིང་བའི་སྟོན་ལམ་གདབ་ གསང་བ་ལྟ་རྟ་སྣང་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ལ་འཆི་མེད་གཉུག་མའི་
རང་ཞལ་བསྐྱུང་ ཟམ་པ་འཇུགས་པ་ནི་ བྱི་ལྟ་རྟ་སྐྱུ་མ་དགེ་འདུན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་དང་སྟོག་ཆགས་སྐྱུ་བའི་ཚུ་ཚེན་པོ་དང་ ལམ་འཕྲང་སོགས་ལ་ཟམ་པ་བཟུན་པོར་བཅུག་ སྟོན་ལམ་གདབ་
བའ་ལྟ་རྟ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ གསང་བ་ལྟ་རྟ་སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་གཉུག་མ་ངང་བཞག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཚུ་བོའི་སྐྱབ་བཞེན་ཟམ་མ་ཚད་པར་བསྐྱུང་ མཚོན་པ་ནི་ བྱི་

”

ལྟམ་ལྟམ་ནེ་ དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་གསུམ་དང་། སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མཚོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་སྤྲིག་དང་མ་འདྲེས་པར་ཅི་རུས་སུ་བྱེ། བད་ལྟམ་ནེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 མཚོད་པ་མཁའ་འབྲུབ་དུ་སྟོ། ། གསང་བ་ལྟམ་ནེ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་། སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱི་ལྟམ་ནེ། བ་མ་དང་དབུལ་ཕོངས་ནད་པ་དགའ་བྱུབ་ཅན་སོགས་ལ་ལོག་པའི་
 འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་སྟོམས་པར་བཏང་། བད་ལྟམ་ནེ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་གདིང་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་སྦྱར་། སྦྱང་པོ་གཟན་དུ་བསྐྱུར་། ཤ་ཐག་གཅེལ་དུ་བཀུར་ནས་བུམ་ཟེས་སྟོན་མོ་
 འགྲེད་པ་ལྟམ་རིགས་དུག་དང་གདོན་བགགས་ལན་ཆགས་ཀུན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྦྱིན་། གསང་བ་ལྟམ་ནེ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཅིག་སྟེའི་གྲོང་དུ་དགོངས་པའི་
 གདིངས་འཆའ་། འབྲས་ནི། སྦྱི་ལྟམ་ནེ་འཕགས་པའི་གཟུངས་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་བུམ་ཚུ་རང་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བྱས་བྱེ། བད་ལྟམ་ནེ་རང་འཕགས་པར་གསལ་བའི་སྐྱེ་དང་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྟ་ལས་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་བབས་པར་བསམས་ལ་དྲི་ཚུ་བར་པས་བཀུ། གསང་བ་ལྟམ་ནེ་སེམས་ཉིད་རིག་པ་གཅེར་བུ་དྲི་མེད་གཉེན་མའི་དང་བསྐྱེད་། བསྐྱོར་བ་ལ། སྦྱི་ལྟམ་ནེ། ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་སོགས་

ལྟམ་

གྱི་དུས་སྲུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྡིང་པོ་ཅན་གྱི་ཉེན་ལ་ལུས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བྱེད། དག་ཏུ་གཟུངས་བཟུང་། ཡིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་སྡེད་ལ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ། ཉན་ལྟར་ན་འགྲོ་འདུག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བར་གཤེགས་པའི་དུན་པས་ཟིན་པར་བྱེད། གསང་བ་ལྟར་ན་རང་བྱུང་སེམས་ཉིད་འགྲོ་འོང་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་སྲུ་ལ་བཟུང་འོ། ཚུལ་བྲིམས་
 ཉི། བྱི་ལྟར་ན་དུས་བཟང་པོ་སོགས་སྲུ་འཕགས་པའི་སྐྱེན་སྲུང་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱང་ཞིང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྡོམ་པ་དང་ཟས་སྐོམ་སྦྱང་བར་གནས་པས་གཟུངས་སྐྱགས་བཟུང་། ཉན་ལྟར་
 ཉ་སྐྱོ་གསུམ་སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པས་གཙང་བར་བྱེད། གསང་བ་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་ངང་དུ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱིན་དེས་
 པ་ལྟ་བུའི་ངང་བསྐྱུང་ངོ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་སྡོམ་འགྲོ་བསག་སྦྱོང་དང་བསྐྱེད་བཟུངས་གྱི་སྐབས་སྲུ་བྱི་ལྟར་གྱི་ཚོས་སྦྱོང་གཙོ་བོར་བྱེད། སེམས་བྱུང་གདུལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སྲུ་ནང་
 གི་ཚོས་སྦྱོང་ཅི་རིགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད། ཟུང་འདུག་ན་ལ་མའི་ཉམས་ལེན་མཉམ་གཞག་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་སྐབས་སྲུ་གསང་བའི་ཚོས་སྦྱོང་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་བཟུང་འོ། གཞན་ཡང་བཟུང་བཏུང་བཏུང་ཅིར་

ྱ

བཏུ་གཅིག་

༡། །བརྒྱབས་ནས་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཚེད་གྱི་ལྷ་ལ་ཚོགས་སུ་ལུལ་བའམམ་ ལྷ་ལ་ལྷ་ཐིམ་བའམམ་ ཚོས་ཉིད་གསལ་བྱུབ་གྱི་ངང་དུ་རོལ་ གོས་རྒྱན་སོགས་འདོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བས་ལྷ་མཚེད་བའམམ་ ལྷ་ལ་ལྷ་ཐིམ་བའམམ་ སྒོ་ལྷ་རང་གོལ་ཚོས་ཉིད་གསལ་བྱུབ་ཚེན་པོར་ལོངས་སྤྱད་ ཉལ་བའི་ཚེ་སྤྱིང་གའི་རྩེལ་སེམས་བཟུང་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་རྟོག་མ་གཏུལ་
 བའམམ་ དེའང་མི་དམིགས་པའི་བྱང་འཇུག་རང་རིག་པ་སེམས་ཉིད་གཉུག་མའི་རང་ཞལ་བལྟས་ལ་ངང་བསྐྱངས་ཏེ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གཟུང་ མི་ལམ་གྱི་རྩལ་སྤྱད་ ལྷང་བའི་ཚེ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རོལ་བར་ཚུ་ལས་རྒྱབས་བཞིན་དུ་ལྷང་ ཚོ་འདིར་ཚོས་སྤྱིའི་དགོངས་པ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ འཆི་ཁར་འཚང་རྒྱ་བ་འཕོ་བའི་མཚམས་སྒྲོར་ནི་ རྣམ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛེའ་
 བཤེས་སོགས་ལ་ཆགས་སྤང་གཏུང་སེམས་གྱི་འབྲི་བ་ཚད་གྱིས་བཅད་ དག་པའི་ཞིང་དུ་འགོ་བལ་སྒྲོ་བའི་ཡིད་གྱིས་དྲན་པ་མདོན་དུ་བཞག་ ཚོག་ལུའམ་སེང་གའི་ཉལ་སྤྱབས་གྱིས་འཕོད་ལ་ བྱི་ལྷར་ན་
 རང་ལུས་སྤང་སྒྲོང་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསལ་བའི་དབུས་དྲང་པོར་རྩ་དབུ་མ་ཡ་ར་སྤྲ་ཚངས་པའི་བུ་གར་ཐ་ལེར་བུག་པ་ མར་སྤྲ་ལྷེ་འོག་གཉེར་པོ་ཆེའི་ཐད་དུ་ཁ་བུམ་པ་ སྤྱིང་གར་བླ་བའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུང་

མཁྱེན་བརྗེའི་བཀའ་བཤད་ཀྱི་

སེམས་མི་འགྲུང་བའི་ངོ་བོ་རྣམས་ལ་པོ་མར་མེ་ལྟར་གསལ་ལམ་པམ་ འཕར་ལིང་ལིང་བྱེད་པར་བསམ་ ལྷོ་བོར་རིགས་བདག་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གསལ་གདབ་ འོད་དཔག་མེད་
མགོན་སྤྲུལ་ཨོ་རྗེ་འཆང་ ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ རྗེད་སེམས་མི་འགྲུང་དྲངས་མ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ ཞེས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་
ནས་འོག་རྗེད་དྲངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲུལ་གདན་འདར་ཤིགས་སེར་སོང་ རྟོག་ཅེས་བརྗོད་པས་རྣམས་ལེ་དམར་པོའི་རྣམ་པས་སྐར་མདའ་རྒྱག་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སོང་ ལྷོ་བོའི་སྤྲུལ་མ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་སྐྱོར་མཚམས་ནས་ལྷགས་ ལྷགས་ཀར་ཐིམ་པར་བསམ་ ལྷགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་ངང་བསྐྱེད་སྤྲུལ་རྗེས་བར་དོ་མེད་པར་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་རོ་ དེའང་ད་ལྟ་
ནས་ཏྟགས་ཐོན་པ་གཅེས་པས་ལྷན་མཚམས་རྣམས་སྤྱད་མིགས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་གདབ་ ལྷགས་ཡིད་འདྲེས་པའི་ངང་བསྐྱེད་སྤྲུལ་རྗེས་ཐིག་ལེ་སྐར་བཞིན་ལྷུང་བ་མར་བབ་ ལྷིང་གར་རྣམས་ལེ་གི་རྣམ་པར་
བསམ་ དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་སྤྱད་ མཐར་སྤྲུལ་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུ་བ་ཚངས་ལྷག་བརྒྱད་ ལྷིང་གའི་རྣམས་ལེ་ཐིམ་ དོ་རྗེའི་སྐྱོག་གྲུབ་ ཚངས་ལྷག་སྐྱོག་ཨོ་རྗེས་སྤྱད་ཞིང་འཕམས་པས་

11

བཏུ་གཉེས་

༄༅། །བཀག་པར་བསམ་མོེ། རང་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རྗེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངང་དུ་རྒྱུང་སེམས་བསྐྱེས་ཏེ་བཟུང་བས་བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྐྱེ་པར་གར་དུ་འབྱུང་། གསང་བ་ལྟར་ན་པར་བྱུང་སེམས་ཉིད་ཟུང་འཇུག་གཉེས་མའི་ངང་བསྐྱེད་ཏེ། རིག་པ་མིག་ལ་གཏད་པ། མིག་བར་སྐྱང་ལ་གཏད་པ། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་བཟང་ཐལ་གྱི་གདིང་བཟུང་བས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མའོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་ཏྲག་དང་དེས་འབྱུང་གི་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་པ། སྤྲོ་མའི་མོས་གྲུས་ལམ་གྱི་སྤོག་ཏུ་བཟུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་མི་ལམ་ལྟར་འབྱུལ་བ་ལ་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པའི་དེས་པས་མཚམས་སྐྱེ་ནས་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་གི་བདེ་བ་དང་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་མེད་དུ་བཏང་། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་དོགས་པ་མེད་པར་སྤང་། རྗེས་སུ་ཡི་པར་བའི་དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པེ་ཐམས་ཅད་པར་རིག་བྱུང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤོང་ཆེན་དགོངས་པའི་ངང་ལས་མི་འདའ་བར་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱིང་རྗེས་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱིས་གནད་ནས་བཟུང་། ལམ་དུ་བསྐྱང་། རྒྱལ་དུ་བྱེད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་ཏྲགས་དང་། དྲོད་དང་། ཡེ་གེས་

མཁྱའི་བརྩེ་བའི་བཀའ་བཤམ་

རྒྱུད་ལ་འཆར་བའི་ཚུལ་། བསྐྱེད་བཞུགས་ཀྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པས་། རབ་དངོས་། འབྲིང་ཉམས་། ཐ་མས་མི་ལམ་དུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་མཐོང་། རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་། ཉིང་འཛིན་དང་
མངོན་ཤེས་འཆར་། སྐྱབ་ཁང་བཀའ་དྲོ་བེལ་ཆེ་། སྐྱབ་རྣ་ས་འཕེལ་ཞིང་འོད་འབར་བ་སོགས་འབྱུང་། བྱུང་པར་བདེ་རྒྱུད་ལྷ་སྐྱུ་ལ་སེམས་བེན་པས་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཆར་ཞིང་སྒོ་བཀོལ་དུ་བརྱུབ་།
ཉམས་དགའ་། བཀའ་ཕྱི་བས་། འདོད་སྒོ་ཞིག་པ་ནི་མཚོག་གི་རྟགས་སོ་། དེ་ནས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་མ་གཏུལ་བས་། དང་པོ་རྟོག་པ་མང་བ་སྐྱམ་གྱེད་། དེ་ནས་རེས་བེན་། བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་
མཉམ་། མཐར་གནས་པ་ཤས་ཆེ་། ཚོད་སྦྱིན་པ་ན་གནས་པ་འབའ་ཞིག་གི་དང་དུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཤིན་སྐྱུངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱུབ་། ལུས་ཡོད་དུ་མི་ཚོར་། དབྱགས་ཀྱི་འགྲུ་བ་དལ་། གཞན་གྱིས་སེམས་
ཤེས་པ་སོགས་གསལ་སྐྱང་སྐྱེའོ་། ལྷག་པར་སེམས་ཉིད་གཏུག་མ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ངོ་འཕྲོད་ནས་བསྐྱུངས་པས་ག་དག་སྐྱང་བ་བཞིའི་རྩ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་ལས་། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
མཐོང་། ཟུང་འབྲེལ་ཉམས་སྦྱོང་གོང་དུ་འཕེལ་། སྐྱང་ཤེས་རིག་པ་ཚོད་ལ་ཕྱི་བས་། ཚོས་ཅན་འབྲུལ་པ་དབྱིངས་སུ་བཟད་། ཅེས་པས་སེམས་ཉིད་གཏུག་མ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ཚིག་དང་དཔེ་ལས་འདས་པའི་

ྱ

བུ་གསུམ་བྱོན།

༄༅། །ཚོས་ཉིད་སོ་སོར་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཅེ་སྟེ་སྟེ་མཐོང་བའི་དོན་བྱང་འཇུག་སྒོ་བྲལ་གྱི་རང་བསྐྱེད་ས་པས་འཁོར་འདས་གྱི་ཚྭ་གཞི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་ཐག་ཚོད་ཅིང་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་དུ་ཚྭ་གསུམ་པའི་རྩ་ལ་རྫོགས་པ་ནི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཅེ་སྟེ་སྟེ་ཤེས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་འགྱུར་མེད་གྱི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་རིག་པ་ཚད་ལེབས་ཅེ་སྟེ་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྟངས་གི་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་གཉུག་མའི་དབྱིངས་སུ་བྱང་ནས་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་བྱང་པ་སྟེ་དེའི་ཚེ་ལུས་རྩལ་སྤོང་དུ་དེངས་ཅེ་སྟེ་སེམས་ཉིད་ཚོས་སྐྱུར་གྲོལ་ཅེ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་ལ་ཁ་སྤོངས་མེད་དུ་གར་བས་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་མ་ཡི་དམ་སྤྱུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་བརྟུ་ཞི་ཚོ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀུན་འདྲིལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་གཅིར་མཐོང་གི་ལག་ཁྲིད་གཞུག་པ་མངོན་དུ་སྐྱེད་བའི་རིམ་པའོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཞེས་པའང་གཏེར་གཞུང་ཉིད་ཞལ་གིན་ཏུ་གསལ་བས་བརྟུ་བདེའི་ཚེད་སྤོང་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་པས་ཁོལ་དུ་སྐྱེད་བའོ།། །།